

Richtlijnen en principes

MH ID

**Over diagnostiek en behandeling van
gedragsproblemen bij mensen met een
verstandelijke beperking**

29 maart 2011

Barbara Pot, orthopedagoge/gz-psychologe

Meest voorkomende gedragsproblemen

- intensieve, frequente en langdurige agressie, destructie, zelfverwondend gedrag, seksueel geweld
- gedrag leidt tot beperking van vrijheid of deelname aan samenleving

A faded background image showing a woman in a patterned top assisting a child in a colorful striped shirt on a swing set. The scene is outdoors and appears to be a park or recreational area.

Richtlijn **MH ID**

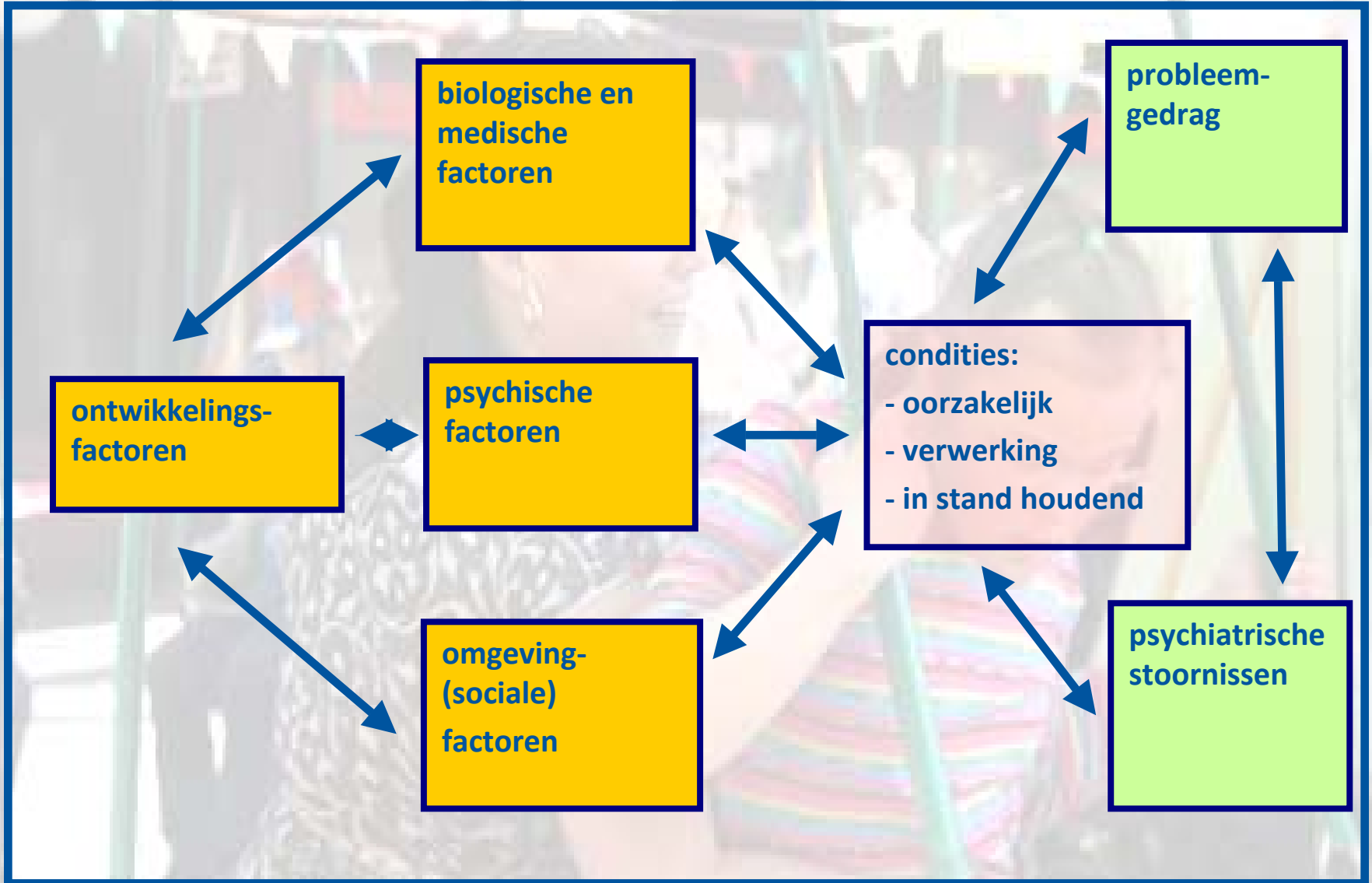
het gaat om de mens als **geheel** en nooit alleen
om zijn probleemgedrag/stoornis/syndroom

het gaat om wat we **weten** en vooral ook wat
we vervolgens met die kennis **doen**

Ontstaansdriehoek

factoren betrokken bij het ontstaan van probleemgedrag

Multidisciplinair werken

A woman with dark hair, wearing a patterned top, is assisting a young girl with dark hair, wearing a colorful striped shirt, on a parallel bars in a gymnasium. The woman is leaning over the girl, providing support. The background shows other people and gym equipment, slightly out of focus.

- lichaam
- psyche
- omgeving
- ontwikkeling

orthopedagoog, psycholoog, arts, psychiater,
begeleider, familie, logopedist, fysiotherapeut,
ergotherapeut, ...

Acht richtlijnen

richtlijnen voor diagnostici:

- 1 beoordeling
- 2 diagnose
- 3 behandeling
- 4 omgaan met gedragscrisis
- 5 beoordeling van effectiviteit

richtlijnen voor de organisatie:

- 6 medewerkers en locaties
- 7 coördinatie van behandeling en ondersteuning
- 8 dienstverlening

Richtlijn 1: Beoordeling

A. Beoordeling van het gedrag – anamnese, gesprek, observatie, onderzoek (tests, schalen)

B. Beoordeling van de persoon – fysiek, medisch, cognitief, emotioneel, sociaal, psychiatrisch

C. Beoordeling van de omgeving – fysieke omgeving, pedagogische situatie, sociale en culturele aspecten

informatie verzamelen, onderzoek

uit Richtlijnen en principes voor de praktijk MH ID

Richtlijn 2: Diagnostische factoren

op basis van richtlijn 1:

- 1. Formulering factoren probleemgedrag**
- 2. Ontstaansmechanisme en dynamiek probleemgedrag**
- 3. Diagnostische formulering probleemgedrag**

Richtlijn 3: Behandeling

Holistische behandeling van de **persoon**:

de persoon en zijn omgeving vormen de focus van behandeling en bijbehorende ondersteuning

Integratieve behandeling van het **probleemgedrag**:

1^e lijn: ontwikkelingsdimensie (tegenmoet komen aan basale emotionele behoeften)

2^e lijn: sociale dimensie (inrichting omgeving, activiteiten, materialen)

3^e lijn: biologische dimensie (medicatie, lichamelijk welzijn/gesteldheid)

4^e lijn: psychische dimensie (therapie, training)

(de keuze welke lijn als eerste, tweede enz. gevolgd wordt hangt samen met gediagnosticeerde problematiek)

Behandeling

gebruik maken van bestaande methoden,
methodieken en ideeën

Richtlijn 4 en 5

Richtlijn 4: Omgaan met gedragscrisis
in behandelplan: aandacht voor crisis –
handelen, evaluatie, bijstellen

Richtlijn 5: Beoordeling van effectiviteit
rapportage, voortgangs- en
evaluatiegesprekken, bijstellen

Richtlijn 6 t/m 8

Richtlijn 6: Medewerkers en locaties

goed opgeleid personeel
diagnostiek op locatie

Richtlijn 7: Coördinatie van behandeling en ondersteuning

coördinator van behandelplan (van diagnostiek tot uitvoering en evaluatie)

Richtlijn 8: Dienstverlening

discussie: keuze in soort dienstverlening – naast generieke voorzieningen ook gespecialiseerde centra

Richtlijnen en principes

MH ID

esdégé·reigersdaal